

ÖVERENSKOMMELSEN

Överenskommelsen Botkyrka

Idéburna organisationer och Botkyrka kommun i samverkan

för ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Botkyrka

Gemensam deklARATION

Vår gemensamma deklARATION om samverkan mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer¹ beskriver de gemensamma utgångspunkterna för vårt samarbete. Syftet är att bidra till utvecklingen av ett hållbart och jämlikt Botkyrka där både nuvarande och kommande generationer får en god miljö, hälsa, ekonomisk och social välfärd samt rättvisa.

Genom denna lokala överenskommelse om samverkan ges de idéburna organisationerna och Botkyrka kommun en gemensam bas att utgå ifrån när vi i samverkan formar och bedriver utvecklingsarbete. Det gemensamma lokala arbetet för ett hållbart Botkyrka bedrivs utifrån de principer som denna överenskommelse beskriver.

Idéburna organisationer bär inom sig en kraft och en förmåga som ska tas vara på. Den politiska viljan är att fånga upp det engagemang och den inneboende drivkraft som finns hos idéburna organisationer och som är viktig för samhällets utveckling. Genom att etablera och utveckla relationer med idéburna organisationer kan vi tillsammans bedriva ett arbete på likvärdiga villkor.

För att nå ambitionen med ett Botkyrka för alla ska vi verka för att inkludera fler idéburna organisationer i denna lokala överenskommelse. Vårt gemensamma arbete bygger på demokratiska värdegrunder där inkludering, mångfald och interkulturellt förhållningssätt är vägledande.

Samverkan mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer är en relation som bygger på öppenhet och dialog. Detta innebär ett stort utrymme att utveckla arbetet på ett sätt som möter förändringar i vårt samhälle, fångar upp nya frågor och släpper fram nya aktörer för att hitta lösningar på gemensamma utmaningar.

Vår vision

Vår vision är att vi med överenskommelsen tillsammans bidrar till att stärka och utveckla Botkyrkabornas möjligheter till att vara med och skapa lokalsamhället.

Syfte

Den lokala överenskommelsen syftar till att:

- Stärka samverkan mellan kommunen och idéburna organisationer.
- Stärka de idéburna organisationernas roll i relation till kommunen.
- Skapa strukturer för ömsesidigt samarbete och partnerskap mellan kommunen och idéburna organisationer.
- Möjliggöra lokal utveckling utifrån de idéburna organisationernas kunskap, erfarenhet och perspektiv.
- Bidra till lokalsamhällets utveckling och mångfald på likvärdiga villkor och utifrån sina förutsättningar.

Mål

Målet med överenskommelsen är att tillsammans skapa arbetsformer och förhållningssätt som möjliggör en hållbar utveckling av Botkyrka, samt där gemensamma och inkluderande metoder är vägledande i vår lokala utveckling av samhället.

Värdegrund

Botkyrka kommun och idéburna organisationer formar sin relation utifrån principerna om de mänskliga rättigheterna, antidiskriminering och ett interkulturellt förhållningssätt.

Idéburna organisationer är verksamma i en mångfacetterad sektor och representerar många röster i samhället. Kommunens samverkan med idéburna organisationer bidrar till stärkt sammanhållning, delaktighet i det lokala samhällsbygget och stärkta demokratiska processer.

Vi vill arbeta tillsammans för en levande demokrati som kännetecknas av öppenhet, mångfald, inkludering, delaktighet, engagemang och möjlighet att påverka utifrån egna perspektiv. Vår överenskommelse om samverkan mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer säkerställer att den levande demokratin är ständigt närvarande och utvecklas gemensamt. Tillsammans bidrar vi till ett hållbart och jämlikt Botkyrka.

Utgångspunkter och principer

Formerna för samverkan mellan idéburna organisationer och Botkyrka kommun tar sin utgångspunkt i principer som balanserar båda parternas hållning i relation till varandra och det utvecklingsarbete som behöver göras.

För att uppnå detta är det viktigt att öka kunskapen om varandras roller, möjligheter, begränsningar och utvecklingsområden. Genom ökad insyn i respektive parts organisation och god vilja att skapa samsyn blir det möjligt att forma en miljö som uppmuntrar gemensam kraftsamling för social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Överenskommelse mellan idéburna organisationer och Botkyrka kommun tar sin utgångspunkt i följande sju principer:

1. Dialog

Det kommunala utvecklingsarbetet inom ramen för överenskommelsen genomförs i dialog med idéburna organisationer. Dialog förutsätter en struktur där parterna kan mötas på lika villkor. Kommunen ser till att bjuda in, skapa kommunikationsstrukturer och stödja en utveckling som tar tillvara de idéburna organisationernas roll som röstbärare och opinionsbildare i arbetsprocesserna.

Dialogen mellan idéburna organisationer och Botkyrka kommun upprätthålls genom att idéburna organisationer är delaktiga i det gemensamma arbetet. Delaktigheten bygger på en inkludering i arbetet redan från start och är en förutsättning för att dialog ska kunna etableras.

Dialogen mellan kommunen och idéburna organisationerna syftar också till att driva ett kontinuerligt utvecklingsarbete. Vi tillsammans tar ett ansvar för att utveckla nya verksamheter och metoder.

2. Demokrati

Samverkan mellan kommunen och idéburna organisationer ska präglas av balans mellan representativ demokrati och deltagardemokrati. Respekt för demokratiskt fattade beslut inom den representativa demokratin åtföljs av respekt för idéburna organisationers unika roll i utvecklingen av deltagardemokrati inom kommunens utvecklingsarbete, beslutsfattande och demokratiarbete.

3. Öppenhet och insyn

Öppenhet och insyn genomsyrar den jämbördiga relationen mellan kommunen och Idéburna organisationer. Båda parterna driver transparenta och inkluderande processer, håller varandra informerade om respektive verksamhets planer och riktlinjer.

Denna princip får inte användas på ett sådant sätt att det bryter mot lagstiftning eller stadgar och interna riktlinjer hos de idéburna organisationerna.

4. Självständighet och oberoende

Samverkan mellan kommunen och idéburna organisationer ska präglas av ömsesidig respekt mellan det offentliga och de idéburna organisationerna utifrån respektive parts uppdrag.

Självständighet och oberoende garanterar civilsamhällets organisationer att vara suveräna och bevara sin identitet i samarbetet med kommunen.

5. Kvalitet

De idéburna organisationernas verksamhet är i grunden till för medlemmarna. Organisationerna och deras medlemmar avgör och säkrar själva kvaliteten i sin egen verksamhet som är förankrad i organisationens värdegrund.

Kommunen har ofta lagstadgade krav på kvalitet i sin verksamhet. Idéburna organisationer är mer fria att bestämma vad som är god kvalitet. Organisationerna bidrar därför med sin kunskap om sin särskilda kvalitet och betydelse för samhället. Den särart och kvalitet som civilsamhällets organisationer bidrar med ska vi ta tillvara för utveckling av samhället.

I varje form av samverkan måste parterna enas om vilka kvalitetskrav som ska gälla.

6. Långsiktighet

Långsiktighet förutsätter en organisation som uppmuntrar stärkta relationer baserade på ömsesidighet, samsyn och vilja till gemensamma åtaganden. Genom långsiktiga relationer kan vi möjliggöra för idéburna organisationer att få en tydligare roll i utvecklingsarbetet utifrån deras egna identiteter. Vi bygger arbetet utifrån långsiktiga perspektiv skapas en förutsägbarhet som möjliggör medskapande arbetsätt och stärker förtroendet.

För att säkra de idéburna organisationernas långsiktiga möjligheter att vara en positiv kraft i samhället är resursfrågorna av central betydelse.

7. Mångfald

Människor har olika behov och därför behöver vi den mångfald och valfrihet som vi tillsammans kan erbjuda genom vi bedriver att verksamhet både av den offentliga sektorn och av de idéburna organisationerna. Där många idéburna verksamheter får växa skapas utrymme för lösningar som utgår från och drivs av människors behov och egna drivkrafter.

De idéburna organisationer som undertecknat överenskommelsen om samverkan med Botkyrka kommun ska bedriva ett aktivt arbete för inkludering av fler organisationer i samverkansarbetet. Ett prioriterat arbete är att nå de röster som är underrepresenterade i utvecklingsprocesser och beslutsfattande.

Jämbördiga parter

Genom överenskommelsen mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer säkerställs rollen och funktionen som jämbördiga parter. Detta innebär att arbetet som planeras och utvecklas ska genomföras på ett sätt som ser till att jämlikt inflytande, mandat och lika villkor präglar hela arbetsprocessen.

De idéburna organisationernas unika roll

De idéburna organisationerna består av en mångfald av olika verksamheter. Några ser sin roll som röstbärare, folkrörelse och opinionsbildare andra ser sin roll som utförare av service. En del bygger i huvudsak sitt arbete med stöd av medlemmar och frivilliga medan andra gör det med stöd av både anställd personal och frivilliga.

De som kännetecknar den idéburna sektorn är att de frivilligt valt att gå samman kring en idé och värdegrund med allmännytta och samhällsnytta som sin främsta drivkraft.

De idéburna organisationerna stödjer och utvecklar vårt lokalsamhälle utifrån behov och perspektiv som inte alltid får ta plats i det offentliga rummet. Genom kunskap, erfarenhet och förankring bidrar de till att de formuleringar som kommunen använder överensstämmer med de behov och önskemål som lokalsamhället uttrycker.

Botkyrka kommuns roll

Botkyrka kommun har ett ansvar att säkerställa att medborgarnas grundläggande rättigheter tillgodoses. Till sitt stöd har kommunen bland annat idéburna organisationer.

Botkyrka kommuns roll präglas av demokrati, transparens, legitimitet och rättssäkerhet. Detta kräver ett ansvarsfullt agerande i planering och utveckling av stödverksamhet som bidrar till att säkerställa de grundläggande medborgerliga rättigheterna och kommunala skyldigheterna.

Botkyrka kommun är en politiskt styrd organisation i vilken den representativa demokratin manifesteras. Detta innebär att kommunens roll och riktning påverkas av politiska beslutsprocesser och viljeyttringar. Kommunens dualistiska roll med både ett politiskt ansvar och skyldigheter gentemot medborgarna beaktas i utvecklingen av samverkan med idéburna organisationer.

Organisation och arbetssätt

Arbetet kring samverkan med idéburna organisationer är uppdelat i två nivåer, en kommunövergripande och en verksamhetsnära.

Det kommunövergripande arbetet är organiserat i en styrgrupp bestående av politiker, tjänstepersoner och representanter utsedda av Plattformen. Styrgruppen är ett forum för samverkan mellan olika funktioner och sektorer och har som primärt syfte att utveckla vårt lokala samhälle i en riktning som stärker den sociala, ekologiska och ekonomiska hållbarheten i Botkyrka kommun.

Styrgruppen har i uppdrag att delta i utvecklingen av kommunens riktlinjer, handlingsplaner och övriga policydokument gällande samverkan med idéburna organisationer. Styrgruppen

ansvarar också för att kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamhet samt att kommunicera, implementera och förankra Plattformens arbete i det kommunövergripande strukturarbetet.

Det verksamhetsnära arbetet bedrivs av Plattformen och tjänstepersonal från kommunen. Plattformen är de idéburna organisationernas nätverk för de organisationer som ingår i Överenskommelsen.

Plattformen och tjänstepersonal från kommunen ansvarar för arbetet med den lokala överenskommelsen. Plattformen har till uppgift att, tillsammans med kommunen, genomföra den årliga handlingsplanen och arbeta fram mål för kommande år. Parterna ska också gemensamt hantera frågor lyfts fram och följa upp att åtgärder genomförs under året. Plattformen utser representanter till den kommunövergripande styrgruppen och utgör på så sätt en stark länk till utvecklingen av det kommunövergripande arbetet.

Som stöd för utvecklingen av arbetet kring samverkan med de idéburna organisationerna inom ramen för överenskommelsen finns två funktioner; en processledare för samordning av de idéburna organisationerna och en för det övergripande arbetet inom kommunen.

Till överenskommelsen finns en ettårig och en treårig handlingsplan som tydliggör mening och syfte med den lokala överenskommelsen i Botkyrka.

Överenskommelsens giltighet

Överenskommelsen ska utvärderas och vid behov revideras vart tredje år.

Överenskommelsen inklusive bilaga treårig handlingsplan (AVUX/2016:55, KS/2016:639), ersätter dokumentet ”Principer för samarbete och överenskommelser mellan idéburna organisationer och Botkyrka kommun” (KS/2005:392).

Överenskommelsen gäller för samtliga nämnder och förvaltningar inom Botkyrka kommun och för de idéburna organisationer som har anslutit sig till den.

---

¹ Med idéburna organisationer menar vi organisationer inom det civila samhället och inom den kooperativa rörelsen. De har någon form av oegenyttigt uppdrag utan att vara statliga eller kommunala. De kan vara vinstdrivande men vinsten är inte det enda dominerande syftet. De bedrivs i regel med en ideologisk medvetenhet. Idéburna organisationer syftar alltså till den tredje sektorn som befinner sig mellan offentlig och privat sektor och som varken kan tillhöra den offentliga sektorn eller privata sektorn.